

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"ח באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - פ"א

1. מפני מה בניהן של תלמידי חכמים ע"פ רוב אינם בני תורה?

- א. רב יוסף - שלא יאמרו תורה ירושה היא להם ולא ילמדו.
- ב. רב ששת בריה דרב אידי - כדי שלא יתגדרו על הצבור, ואם התורה אינה פוסקת מהם יגיס דעתם.
- ג. מר זוטרא - מפני שהן מתגברין על הצבור.
- ד. רב אשי - משום שקוראים לאנשים 'חמורים'.
- ה. רבינא - שאין מברכין בתורה תחילה.

2. על מה אבדה הארץ?

דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירושוהו, עד שפירשו הקב"ה בעצמו: 'על עזבם את תורתן ... לא שמעו בקולי ולא הלכו בה' - 'ולא הלכו' בא להוסיף: שלא בירכו בתורה תחילה קודם שעסקו בה.

3. איסי בר יהודה לא הגיע לבית מדרשו של ר' יוסי שלשה ימים, מדוע?

כיון שלא הבין את טעמי דבריו, ונתן לורדימוס בן ר' יוסי דוגמא: 'ר' יוסי אומר: כביסתן קודמין לחיי אחרים', מה המקור לזה, הרי מסברא לא נראה כך. ענה לו - מהפסוק 'ומגרשיהם יהיו לבהמתם... ולכל חיייתם' ואין מדובר בחיה כי הרי היא כבר כלולה בבהמה אלא הכוונה 'חיותם' ואין לומר חיותם ממש כיון שזה פשיטא, אלא בהכרח מדובר בכביסתן ומוכח שזה נחשב חיי נפש.

4. לשיטת ר' יוסי שנדרים מרחיצה וכדו' אינם עינוי נפש האם יכול להפר משום 'בינו לבינה'?

[אין להוכיח מלשונו 'אין אלו נדרי עינוי נפש' שמשמע אבל דברים שבינו לבינה נחשב, כיון שיתכן שאמר כך רק לדבריהם] לרב אדא בר אהבה - מפר. לרב הונא - אין מפר כך זה שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר.

5. היכן מצינו ברייתא המסייעת את שיטתו של רב אדא בר אהבה?

דברים שיש בהן עינוי נפש - מפר בין בינו לבינה בין בינה לבין אחרים. שאין בהן עינוי נפש - רק בינו לבינה מפר. כיצד:

- א. אמרה קונם פירות עלי - יפר.
- ב. קונם שאיני עושה לפי אבא, לפי אחיך, לפי אביך, לפי אחי, ושלא אתן תבן לפני בהמתך ומים לפני בקרך - אין יכול להפר.
- ג. שלא אכחול שלא אפקוס ושלא אשמש מטתי - יפר משום דברים שבינו לבינה.
- ד. שלא אציע לך מטתך ושלא אמזוג לך את הכוס ושלא ארחץ לך פניך ורגליך - לת"ק: אין צריך להפר, לר"ג: יפר, שנאמר: לא יחל דברו. דבר אחר: לא יחל דברו - מכאן לחכם שאין מתיר נדרי עצמו. והרי המ"ד שסובר ש'שלא אכחול ושלא אפקוס' - נחשב דברים שבינו לבינה ולא עינוי נפש, הוא ר' יוסי שאמר כך במשנתנו על 'לא אתקשט', וכתוב שמפר משום דברים שבינו לבינה.

6. 'ושלא אשמש מטתי' - יפר משום דברים שבינו לבינה. מה הנוסח שאמרה?

אין לומר - שאמרה הנאת תשמישי עליך, כיון שבזה אינה זקוקה להפרה כיון שמשועבדת לו. אלא - באומרת הנאת תשמישך עלי, וכדאמר רב כהנא: אמרה הנאת תשמישי עליך - כופה ומשמשותו, אמרה הנאת תשמישך עלי - יפר, שאין מאכילין את האדם דבר האסור לו.

7. מי הוא התנא ששנה: דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור - אי אתה רשאי לנהוג בהם היתר כדי לבטלן משום שנאמר: לא יחל דברו?

רבן גמליאל בברייתא הנ"ל שדרש מ'דברו' שאפילו נדר שאינו גמור אסור לחללו והוא הדין כאן.